

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 1

1-) Kâinatta görülen “olabilirlik” durumu, neyin varlığına işaret eder? (13 kelime)

Kendi kendine zorunlu

2-) Eşyanın etkileniyor ve değişiyor görünmesi, neyi düşündürür? (9 kelime)

Bunları yapan

3-) Her şeyin yaratılmış olması, hangi hakikati gösterir? (7 kelime)

Her

4-) Varlıklardaki çokluk ve parçalılık, hangi sonuca götürür? (9 kelime)

Bunların gerisinde

5-) Metne göre gerçek anlamda hangi özellikler Allah’a layıktır? (12 kelime)

Varlığı zorunlu olmak,

6-) Bu deliller kâinatın hangi yönlerine bakılarak anlaşılır? (11 kelime)

Hem tek

7-) Rızık verilmesi gibi bir özellik, hangi ilâhî isme işaret eder? (5 kelime)

Rızık

8-) Yaratılmışlık ve rızıklandırılmışlık gibi sıfatlar neden önemlidir? (11 kelime)

Çünkü bunlar

9-) Her bir varlığın pek çok özellikle şahitlik etmesi ne demektir? (13 kelime)

Her bir şeyin,

10-) Metnin sonunda, bu şahitlik kabul edilmezse neyi inkâr etmek gerekir deniliyor? (11 kelime)

Varlıkların üzerinde

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 2

1-) Varlıkların kendi başına mecbur ve sonsuz olmayıp sonradan olabilen türden olması, neyi gösterir? (10 kelime)

Onları var

2-) Bir şeyin kendi kendine etkilenmesi yerine etkilenmiş görünmesi neden önemlidir? (10 kelime)
Çünkü bu,

3-) Metinde geçen yaratılmış olma hâli, niçin doğrudan Yaratıcıyı hatırlatır? (12 kelime)
Çünkü yaratılan şey,

4-) Çok sayıda ve parçalı yapıdaki varlıklar niçin birliğe delil sayılıyor? (16 kelime)
Çünkü bu kadar çok

5-) Metne göre mümkün ve etkilenmiş olan şeyler, neden son nokta olamaz? (12 kelime)
Çünkü bunlar eksik

6-) Hangi tür varlık, bu özelliklerin gerçek sahibi olarak gösteriliyor? (13 kelime)
Zorunlu var olan,

7-) “Mahlukiyet” ile “hâlıkıyet” arasındaki bağ nasıl anlaşılır? (8 kelime)
Bir şey

8-) “Merzukiyet” ile “rezzakıyet” arasındaki bağ nasıl anlaşılır? (10 kelime)
Rızık alan

9-) Neden her bir varlık Allah’ın birçok ismine işaret eder deniliyor? (13 kelime)
Çünkü bir varlıkta

10-) Bu parçadan çıkarılacak en önemli ders nedir? (12 kelime)
Etrafımızdaki her şeye

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 3

1-) Bölümün başında verilen örneklerin ortak yönü nedir? (12 kelime)

Hepsinde bir şeyin,

2-) Kâinattaki “imkân” ne demek olabilir? (13 kelime)

Varlıkların kendi kendine

3-) Böyle bir “imkân” durumu neden Allah’ın varlığına delil sayılır? (13 kelime)

Çünkü kendi başına

4-) “İnfial” denilen durum, çocukların anlayacağı şekilde nasıl açıklanabilir? (10 kelime)

Bir şeyin

5-) Etkilenmiş olan bir şey, niçin “yapan”ı gösterir? (9 kelime)

Çünkü ortada

6-) Metin, çokluk ve birleşik yapıyı görünce neden birliği hatırlatıyor? (13 kelime)

Çünkü düzenli bir

7-) Allah için kullanılan “tek” olma ifadesi burada hangi anlamı taşır? (9 kelime)

Eşi ve

8-) Metne göre sadece büyük varlıklar mı delildir, yoksa her şey mi delildir? (9 kelime)

Her şey

9-) Rızık verilen canlılar üzerinden hangi sonuca ulaşıyor? (10 kelime)

Onları besleyen

10-) Eğer biri bu işaretleri kabul etmezse, ne gibi bir çelişkiye düşer? (8 kelime)

Göz önündeki

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 4

1-) Metinde geçen ilk örnekler neden art arda sıralanmış olabilir? (14 kelime)

Okuyucuya “bir şey

2-) Kâinatın hem ayrıntılarında hem bütününde görülen hangi durumdan söz ediliyor? (11 kelime)
Mümkün olma,

3-) “Mümkün olma” ile “zorunlu varlık” arasında nasıl bir bağ kuruluyor? (10 kelime)
Mümkün olanların,

4-) Varlıklarda görülen hareketlilik ve değişim, hangi gerçeği destekler? (9 kelime)
Bunların ardında

5-) Yaratılmışlık neden başlı başına güçlü bir delildir? (8 kelime)
Çünkü yaratılmış

6-) Çokluk niçin karışıklık değil de birlik delili oluyor? (12 kelime)
Çünkü farklı şeyler

7-) Metne göre Allah’ın hangi yönü bu delillerle açıkça anlaşılır? (8 kelime)
Varlığı, birliği,

8-) “Mahlukiyet” ve “merzukiyet” günlük hayattan nasıl düşünülebilir? (10 kelime)
Bir şeyin

9-) Bu iki özellikten hangi ilâhî işler anlaşılır? (6 kelime)
Yaratma

10-) Metinde neden inkârın zor olduğu anlatılıyor? (10 kelime)
Çünkü deliller

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 5

1-) Parçada anlatılan ana yöntem nedir? (10 kelime)

Görülen bir

2-) Kâinatta görülen “imkân” ifadesiyle varlıkların hangi hâli anlatılıyor? (9 kelime)

Kendi kendine

3-) Bu hâl niçin “vacib” olanı, yani varlığı zorunlu olanı gösterir? (13 kelime)

Çünkü sonradan olan

4-) “İnfialden fiil anlaşılır” sözü sade biçimde nasıl açıklanır? (9 kelime)

Bir şey

5-) “Mahlukiyet hâlikiyeti gösterir” düşüncesi hangi temel mantığa dayanır? (11 kelime)

Yapılan bir

6-) Kesret ve terkib neden vahdeti düşündürür? (12 kelime)

Çünkü birçok parçanın

7-) Metinde geçen ilâhî sıfatlardan hangileri doğrudan sayılıyor? (12 kelime)

Zorunlu var olmak,

8-) Rızıklandırılma özelliği neden önemli bir delildir? (11 kelime)

Çünkü ihtiyaçları

9-) Bir tek varlığın yüzlerce isimle ilişkilendirilmesi ne anlama gelir? (15 kelime)

Bir varlıkta Allah'ın

10-) Metnin son cümlesindeki uyarı neyi vurgular? (10 kelime)

Bu delilleri

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 6

1-) Bölümün girişindeki örnekler, hangi düşünceye hazırlık yapıyor? (13 kelime)

Âlemde görülen her

2-) Bu işaretlerden “mümkün olma” hangi sonuca ulaştırır? (10 kelime)

Varlığı kendinden

3-) “Etkilenme” hangi gerçeği ortaya koyar? (7 kelime)

İş

4-) “Yaratılmışlık” hangi inancı güçlendirir? (6 kelime)

Allah’ın

5-) “Çokluk ve birleşiklik” neden tek Yaratıcıya delildir? (13 kelime)

Çünkü farklı parçaların

6-) Mevcudat üstündeki sıfatlar ile ilâhî isimler arasındaki ilişki nasıldır? (10 kelime)

Görülen sıfatlar,

7-) Her varlığın tek bir değil de birçok isme delil olması bize ne düşündürür? (10 kelime)

Allah’ın eserlerinde

8-) Bu parçaya göre inkâr eden kişi aslında neyi görmezden gelmiş olur? (9 kelime)

Varlıkların üzerinde

9-) Bölümün özeti bir cümleyle nasıl söylenebilir? (12 kelime)

Kâinattaki her şey,

10-) Parçanın ana fikri kısa olarak nedir? (11 kelime)

Kâinattaki her

CEVAP ANAHTARI

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 1 - CEVAPLAR

- 1-) Kâinatta görülen “olabilirlik” durumu, neyin varlığına işaret eder?
Kendi kendine zorunlu olmayan varlıkların üstünde, varlığı zorunlu olan Yüce Yaratıcıya işaret eder.
- 2-) Eşyanın etkileniyor ve değişiyor görünmesi, neyi düşündürür?
Bunları yapan bir fiil ve bir yapan bulunduğunu düşündürür.
- 3-) Her şeyin yaratılmış olması, hangi hakikati gösterir?
Her şeyi yaratan bir Hâlık bulunduğunu gösterir.
- 4-) Varlıklardaki çokluk ve parçalılık, hangi sonuca götürür?
Bunların gerisinde birlik sahibi tek bir Yaratıcının bulunduğunu gösterir.
- 5-) Metne göre gerçek anlamda hangi özellikler Allah’a layıktır?
Varlığı zorunlu olmak, yapan olmak, yaratan olmak ve bir olmak Allah’a layıktır.
- 6-) Bu deliller kâinatın hangi yönlerine bakılarak anlaşılır?
Hem tek tek varlıklara hem de bütün âleme birlikte bakılarak anlaşılır.
- 7-) Rızık verilmesi gibi bir özellik, hangi ilâhî isme işaret eder?
Rızık veren Rabbimize işaret eder.
- 8-) Yaratılmışlık ve rızıklandırılmışlık gibi sıfatlar neden önemlidir?
Çünkü bunlar sanatkârlık ve rızık vericilik gibi ilâhî işleri açıkça gösterir.
- 9-) Her bir varlığın pek çok özelliklerle şahitlik etmesi ne demektir?
Her bir şeyin, üzerinde görülen nice işaretlerle Allah’ın güzel isimlerini haber vermesi demektir.
- 10-) Metnin sonunda, bu şahitlik kabul edilmezse neyi inkâr etmek gerekir deniliyor?
Varlıkların üzerinde açıkça görülen bütün bu nitelikleri inkâr etmek gerekir deniliyor.

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) Varlıkların kendi başına mecbur ve sonsuz olmayıp sonradan olabilen türden olması, neyi gösterir?
Onları var eden ezeli ve zorunlu bir Zâtın bulunduğunu gösterir.
- 2-) Bir şeyin kendi kendine etkileneceği yerine etkilenecek görünmesi neden önemlidir?
Çünkü bu, onun üstünde iş gören bir kudret bulunduğuna delildir.
- 3-) Metinde geçen yaratılmış olma hâli, niçin doğrudan Yaratıcıyı hatırlatır?
Çünkü yaratılan şey, kendi kendine ortaya çıkamaz; onu meydana getiren biri gerekir.
- 4-) Çok sayıda ve parçalı yapıdaki varlıklar niçin birliğe delil sayılıyor?
Çünkü bu kadar çok ve düzenli şeyin uyum içinde olması, tek bir idarenin eseri olduğunu düşündürür.
- 5-) Metne göre mümkün ve etkilenecek olan şeyler, neden son nokta olamaz?
Çünkü bunlar eksik ve muhtaçtır; kendilerinden üstün bir sebep ve yaratıcı isterler.
- 6-) Hangi tür varlık, bu özelliklerin gerçek sahibi olarak gösteriliyor?
Zorunlu var olan, dilediğini yapan, her şeyi yaratan ve tek olan Allah gösteriliyor.
- 7-) “Mahlukiyet” ile “hâlikiyet” arasındaki bağ nasıl anlaşılır?
Bir şey yaratılmışsa, onu yaratan birinin bulunması gerekir.
- 8-) “Merzukiyet” ile “rezzakiyet” arasındaki bağ nasıl anlaşılır?
Rızık alan varsa, ona rızık veren bir Rab de vardır.
- 9-) Neden her bir varlık Allah’ın birçok ismine işaret eder deniliyor?
Çünkü bir varlıkta yalnız tek bir özellik değil, birçok anlamlı nitelik birlikte görülür.
- 10-) Bu parçadan çıkarılacak en önemli ders nedir?
Etrafımızdaki her şeye dikkatle bakarsak Allah’ın varlığını ve birliğini gösteren delilleri görebiliriz.

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 3 - CEVAPLAR

1-) Bölümün başında verilen örneklerin ortak yönü nedir?

Hepsinde bir şeyin, ona bağlı olan başka bir şeyi gerekli göstermesi vardır.

2-) Kâinattaki “imkân” ne demek olabilir?

Varlıkların kendi kendine zorunlu olmayıp var da olabilecek yok da olabilecek durumda bulunmasıdır.

3-) Böyle bir “imkân” durumu neden Allah’ın varlığına delil sayılır?

Çünkü kendi başına kesin var olamayan şeyleri var eden zorunlu bir Yaratıcı gerekir.

4-) “İnfial” denilen durum, çocukların anlayacağı şekilde nasıl açıklanabilir?

Bir şeyin etkilenmesi, değişmesi ve üzerinde iş yapılması gibi düşünülebilir.

5-) Etkilenmiş olan bir şey, niçin “yapan”ı gösterir?

Çünkü ortada bir değişiklik varsa, bunu gerçekleştiren biri olmalıdır.

6-) Metin, çokluk ve birleşik yapıyı görünce neden birliği hatırlatıyor?

Çünkü düzenli bir topluluk ve uyumlu bir birleşme, tek elden çıkan işe benzer.

7-) Allah için kullanılan “tek” olma ifadesi burada hangi anlamı taşır?

Eşi ve ortağı olmayan bir tek Yaratıcı anlamı taşır.

8-) Metne göre sadece büyük varlıklar mı delildir, yoksa her şey mi delildir?

Her şey delildir; her bir varlık bu şahitliği taşır.

9-) Rızık verilen canlılar üzerinden hangi sonuca ulaşıyor?

Onları besleyen ve ihtiyaçlarını karşılayan bir Rezzak bulunduğu sonucuna ulaşıyor.

10-) Eğer biri bu işaretleri kabul etmezse, ne gibi bir çelişkiye düşer?

Göz önündeki açık özellikleri yok saymak zorunda kalır.

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Metinde geçen ilk örnekler neden art arda sıralanmış olabilir?
Okuyucuya “bir şey başka bir şeye işaret eder” düşüncesini kolayca öğretmek için sıralanmış olabilir.
- 2-) Kâinatın hem ayrıntılarında hem bütününde görülen hangi durumdan söz ediliyor?
Mümkün olma, etkilenme, yaratılmış olma, çokluk ve birleşik yapıdan söz ediliyor.
- 3-) “Mümkün olma” ile “zorunlu varlık” arasında nasıl bir bağ kuruluyor?
Mümkün olanların, varlığı kendinden olan zorunlu bir kaynağa dayandığı söyleniyor.
- 4-) Varlıklarda görülen hareketlilik ve değişim, hangi gerçeği destekler?
Bunların ardında iş yapan bir kudret bulunduğu gerçeğini destekler.
- 5-) Yaratılmışlık neden başlı başına güçlü bir delildir?
Çünkü yaratılmış olan şey, kendi kendini yapmış olamaz.
- 6-) Çokluk niçin karışıklık değil de birlik delili oluyor?
Çünkü farklı şeyler arasında düzen ve uyum bulunması, tek bir idareyi gösterir.
- 7-) Metne göre Allah’ın hangi yönü bu delillerle açıkça anlaşılır?
Varlığı, birliği, yaratıcılığı ve dilediğini yapması açıkça anlaşılır.
- 8-) “Mahlukiyet” ve “merzukiyet” günlük hayattan nasıl düşünülebilir?
Bir şeyin yapılmış olması ve ihtiyaçlarının karşılanıyor olması gibi düşünülebilir.
- 9-) Bu iki özellikten hangi ilâhî işler anlaşılır?
Yaratma ve rızık verme işleri anlaşılır.
- 10-) Metinde neden inkârın zor olduğu anlatılıyor?
Çünkü deliller varlıkların üstünde çok açık ve çok sayıda görünmektedir.

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 5 - CEVAPLAR

1-) Parçada anlatılan ana yöntem nedir?

Görülen bir özelliğin, onu veren bir sahibi gösterdiğini anlatma yöntemidir.

2-) Kâinatta görülen “imkân” ifadesiyle varlıkların hangi hâli anlatılıyor?

Kendi kendine mecbur olmayan, sonradan yaratılmış olabilecek hâli anlatılıyor.

3-) Bu hâl için “vacib” olanı, yani varlığı zorunlu olanı gösterir?

Çünkü sonradan olan ve muhtaç bulunan şeyler, kendinden var olan bir dayanak ister.

4-) “İnfialden fiil anlaşılr” sözü sade biçimde nasıl açıklanır?

Bir şey etkilenmişse, onu etkileyen bir iş yapılmıştır demektir.

5-) “Mahlukiyet hâlikiyeti gösterir” düşüncesi hangi temel mantığa dayanır?

Yapılan bir iş varsa, onu yapan biri de vardır mantığına dayanır.

6-) Kesret ve terkeb neden vahdeti düşündürür?

Çünkü birçok parçanın uyumla bir araya gelmesi, tek bir düzen kurucuyu gösterir.

7-) Metinde geçen ilâhî sıfatlardan hangileri doğrudan sayılıyor?

Zorunlu var olmak, yapan olmak, yaratan olmak ve tek olmak doğrudan sayılıyor.

8-) Rızıklandırılma özelliği neden önemli bir delildir?

Çünkü ihtiyaçları karşılanan varlıklar, kendilerini gözetten bir Rızık Vereni haber verir.

9-) Bir tek varlığın yüzlerce isimle ilişkilendirilmesi ne anlama gelir?

Bir varlıkta Allah’ın pek çok güzel ismine işaret eden pek çok özellik bulunduğu anlamına gelir.

10-) Metnin son cümlesindeki uyarı neyi vurgular?

Bu delilleri reddetmenin, varlıkların apaçık özelliklerini reddetmek anlamına geldiğini vurgular.

5sinif 33-soz-p42-25-pencere-umur-u-izafiye-ve-mahlukiyetin-halika-sehadeti

- Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Bölümün girişindeki örnekler, hangi düşünceye hazırlık yapıyor?
Âlemde görülen her özelliğin, arkasında onu gerektiren bir hakikat bulunduğu düşüncesine hazırlık yapıyor.
- 2-) Bu işaretlerden “mümkün olma” hangi sonuca ulaştırır?
Varlığı kendinden olmayanların, varlığı kendinden olan Allah’a dayandığı sonucuna ulaştırır.
- 3-) “Etkilenme” hangi gerçeği ortaya koyar?
İş yapan bir failin bulunduğunu ortaya koyar.
- 4-) “Yaratılmışlık” hangi inancı güçlendirir?
Allah’ın Hâlık olduğuna dair inancı güçlendirir.
- 5-) “Çokluk ve birleşiklik” neden tek Yaratıcıya delildir?
Çünkü farklı parçaların ölçülü ve uyumlu olması, tek bir kudretin eseri olduğunu gösterir.
- 6-) Mevcudat üstündeki sıfatlar ile ilâhî isimler arasındaki ilişki nasıldır?
Görülen sıfatlar, görünmeyen ama kesin olan ilâhî isimlere pencere olur.
- 7-) Her varlığın tek bir değil de birçok isme delil olması bize ne düşündürür?
Allah’ın eserlerinde çok yönlü bir hikmet ve güzellik bulunduğunu düşündürür.
- 8-) Bu parçaya göre inkâr eden kişi aslında neyi görmezden gelmiş olur?
Varlıkların üzerinde apaçık duran anlamlı özellikleri görmezden gelmiş olur.
- 9-) Bölümün özeti bir cümleyle nasıl söylenebilir?
Kâinattaki her şey, hâliyle Allah’ın varlığına, birliğine ve güzel isimlerine şahitlik eder.
- 10-) Parçanın ana fikri kısa olarak nedir?
Kâinattaki her şey, özellikleriyle Allah’ın varlığına, birliğine ve güzel isimlerine delildir.